

FOLK OG LAND

Finne Syverksen
Bolteløkkens Alle 10
0 s 1 0

NR. 10 — 17. ÅRGANG

LØRDAG 18. MAI 1968

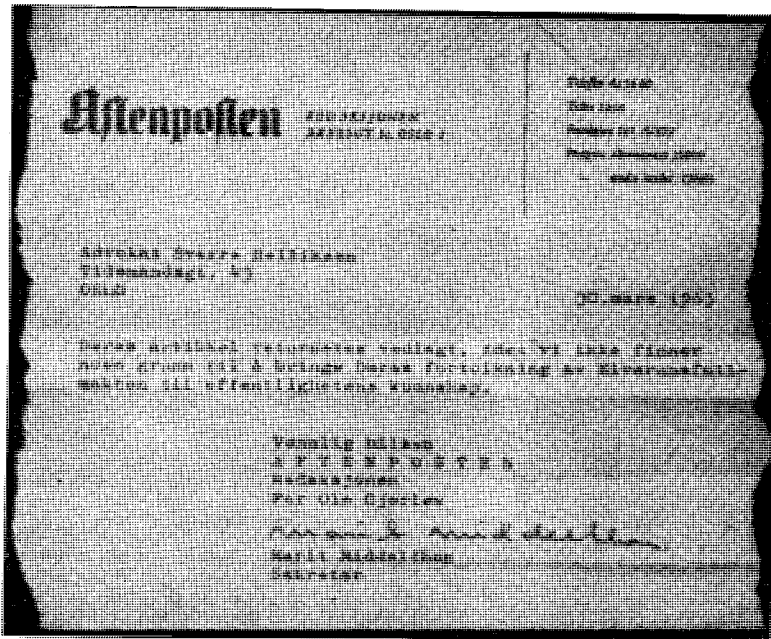
LØSSALG KR. 1,50

SIEGFRIED:

Slik står det til med «Elverumsfullmakten» idag

Og likevel våger det norske «Establishment» å henvise til den i
«Norway and the Second World War».

En utrolig historie om stortingsreferat «etter hukommelsen»
og om forsøk på å undertrykke sannheten.

Skrivet fra forsvaren av det frie ord.

Den utrolige svindel med «Elverumsfullmakten» går videre i norsk historie. Både historikere og andre har tatt avstand fra den og frakjent den enhver gyldighet, men det hjelper tilsynelatende ikke. Påny og påny dukker den opp i presse og skrifter.

I en artikkel i AFTENPOSTEN 25. mars 1965 kom høyesterettsjustitiarius Terje Wold — som i henhold til opplysninger av stortingsmann Wright, visste bedre — påny trekkende med den famøse «fullmakten». Han skrev bl. a. at «Vi sier ofte at det var vår konstitusjonelle stilling og Elverumsfullmakten som var avgjørende for den sterke stilling London-regjeringen etter hvert fikk ute.»

Advokat Sverre Helliksen forsøkte å ta til motmæle mot dette i et innlegg han sendte bladets redaksjon og hvori han bl. a. viste til at stortingsmennene Førre, Wright, Neri Valen m. fl. hadde protestert mot at det var vedtatt noen slik fullmakt.

Svaret fra AFTENPOSTENS redaksjon synes vi var karakteristisk for dette blads manglende anstendighet:

«Deres artikkel returneres vedlagt, idet vi ikke finner noen grunn til å bringe Deres fortolkning

av Elverumsfullmakten til offentlighetens kunnskap.»

Vi nevnte at våre såkalte samtidshistorikere iallfall hadde begynt å vise en viss forsiktighet i omtalen av denne ikke-eksisterende fullmakten. Men likevel opplever en at den påny dukker frem igjen i den «motbok» til Ralph Hewins' Quislingbiografi som Utenriksdepartementet lot sende ut og fordele til utenlandsk presse og forbindelser. Det er selve verkets hovedredaktør O. Riste som har lånt sitt navn og sin penn til disse fantastiske linjer på bakgrunn av alt som nu er dokumentert

omkring «Elverumsfullmakten».

«Regjeringens konstitusjonelle stilling var også sikker, som bekreftet ved Stortingets siste fri møte 9. april gjennom «Elverumsfullmakten». Ved den beslutning bemyndiget Stortinget regjeringen til å «vareta rikets interesser og å treffe de avgjørelser og beføyelser på Stortingets og Regjeringens vegne som må ansees for påkrevet av hensyn til landets sikkerhet og fremtid.»

Men om dette er en fantastisk offisiell historiskrivning så sent som i 1966, så har den interesse for såvidt som den kommer inn på et spørsmål prost Hedem reiser i sitt skrift «Landssvikoppgjøret og rettskildene». Han peker på at det stenografiske referat viser at Hambro fremsatte sitt forslag i to forskjellige formuleringer og at det er en viktig forskjell på de to formuleringer:

1. formulering: Stortinget gir regjeringen en **generalfullmakt** til, inntil det tidspunkt kommer da presidentskapet i overensstemmelse med Regjeringen innkaller Stortinget til møte igjen, å vareta rikets anliggender, med Stortingets fullmakt til å treffe de nødvendige avgjørelser og beføyelser.»

(Forts. side 2)

CARL P. WRIGHT

W/BK

FORSGRUNN, 21. januar 1960.

Herr Harald Franklin Knudsen
K a u p a a g
pr. Larvik.

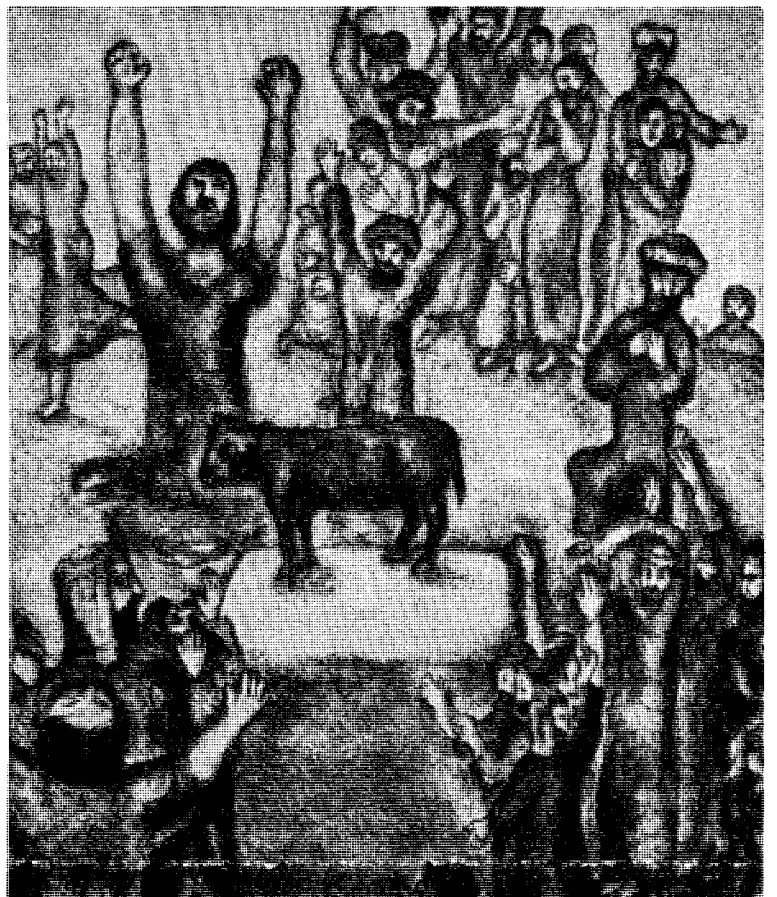
Mange takk for ditt riktig hyggelige brev
Jeg mottok fra deg forleden dag. Jeg ser du har skrevet en artikkel omtrent med det samme emnet i et av de siste numre av «Folk og Land». Jeg tror ikke du har rett i det du sier at jeg har «avslørt» sannheten om den såkalte Elverums-

Sannheten omkring den såkalte Elverums-

Privatbrevet fra Wright.

Hans Egede Nissen:

Det gull og de Gaulle

Dansen rundt gullkalven begynte tidlig blant de utvalgte.

Henrik Ibsen kvad engang så poetisk henrivende om sølvet som er så edelt et malm, «låt det i jorden i tusende år, det skinner enda, det aldri forgår.» Når metallet sølv kunne få dikteren til å bestige Pegasus, hvor meget mere har ikke gullet hypnotisert utallige generasjoner og drevet dem til å støpe gullkalven under deres materielle ørkenvandring og lik Israels barn byde opp til dans under Sinai-fjellet til kalvens ære.

Under Kentuckyelven i USA ligger Fort Knox, beskyttet av en liten divisjon soldater og minet ut under fjellet i dalbunnen. Hvelvene er fylt med gullbarrer, som med spesialskip er hentet fra Syd-Afrikas store dype sjakter i Witwater Rand i Transvaal. Om gullet fremdeles befinner seg under elven Kentucky er ikke godt å vite, meget er vel vandret ut til den siste tids spekulanter i det edle metall, som bare venter på at prisen på gullet skal stige i takt med den globale inflasjon, for å selge det med formidable avanser.

Men det er oppstått en hindring av første orden. Dollar og pund har vært knyttet til gullet. Det som

blant bankfolk kalles «gullstandard». Slik var det også i Norge i de dager, da du kunne gå inn i Norges Bank og veksle sedler i gullmynter, og det sto trykket på sedlene at de var garantert mot verdiforringelse. Jeg skal ikke komme nærmere inn på dette her, for eksperten, avdøde Anders

(Forts. side 7)

de Gaulle.

„Elverumsfullmakten,,

(Forts. fra side 1.)

2. formulering: «Stortinget **bemyndiger** Regjeringen til, inntil det tidspunkt kommer da Regjeringen og Stortingets presidentskap etter konferanse innkaller Stortinget til neste ordinære møte å vareta rikets interesser og treffe de avgjørelser og beføyelser på Stortingets og Regjeringens vegne, som må ansees for påkrevet av hensyn til landets sikkerhet og fremtid.»

Prost Hedem skriver at «det er den siste formulering som må antas å gi fullmaktens ordlyd.»

Dette er vel altså nu endelig bekreftet ved den offisielle fremstilling som er gitt i UD's «Norway and the Second World War».

Vi skal ikke her komme nærmere inn på Hedems påvisning av de viktige forandringer som er gjort i den endelige formulering og heller ikke på den andre av hans slutninger som kan være noe mangelfulle fordi da han skrev dette forelå ikke den erklæring fra stortingsmann Wright som FOLK OG LAND gjengav i 1961. Hedem later til å mene at Hambro var i god tro og oppfattet «fullmakten» som vedtatt, men Wright forteller at han var fullt klar over det faktiske forhold.

La oss isteden repertere hva stortingsmann Ingvald Førre skrev i ANDØYA AVIS 14. august 1959 — en fremstilling som forøvrig bekreftes av det omsider tilveiebragte stortingsreferat:

«Som det fremgår av stortingsreferatet innledet herr Hambro sitt forslag med «i henhold til grunnloven». Jeg forlangte da ordet og henstillet til herr Hambro at han i sitt forslag nevnte de paragrafer i grunnloven som han bygget sitt forslag på. Men han gav nærmest inntrykk av, at han overhodet ikke hadde undersøkt om der fantes noen paragrafer å bygge på og henvise til.

Og så forlangte et par andre representanter ordet, idet de oppfattet Hambro som om han var usikker. Den ene uttalte, at grunnlaget for det refererte forslag var tilstede ved den ekstraordinære situasjon vi var oppe i. Den andre taleren, henviste til, at i den tid Stortinget ikke var samlet, hadde regjeringen fullmakt til i spesielle tilfeller å handle på Stortingets vegne. Og så uttalte herr Hambro, at det nettopp var denne bestemmelse han siktet til med sitt forslag. Jeg uttalte på grunn-

lag av herr Hambros siste erklæring, at når regjeringen har sin fullmakt i henhold til grunnloven, var det intet grunnlag for å vedta en ny fullmakt.

Dermed avsluttet debatten om dette spørsmål. Og noen votering ble ikke foretatt.»

Såvidt stortingsmann Førre. Vi kan supplere hans opplysninger fra det stenografiske stortingsreferat med å gjengi in ekstenso Hambros nevnte uttalelse:

«Stortinget bekrefter alene ved sin beslutning den generelle adgang til å gi provisoriske anordninger som regjeringen har i den tid da Stortinget ikke er samlet.»

Om den generelle adgang, sier Grunnlovens paragraf 17:

«Kongen kan give og ophæve Anordninger, der angaa Handel, Told, Næringsveie og Politi, dog maa de ikke stride mod Konstitutionen og de av Storthinget givne Love. De gjælde provisorisk til næste Storthing.»

Noen bemyndigelse eller fullmakt til regjeringen ut over dette hadde jo Stortinget heller ikke adgang til å gi. Eller som professor Skeie anfører i «Landssvik», side 27:

«Selv om Stortinget ved en lovformelig votering klart hadde tilkjennegitt at kongen skulle ha en ubegrenset lovgivningsmyndighet, ville en sådan beslutning ikke hatt noen rettsgyldighet. Stortinget kan ikke på denne måte oppheve grunnlovens paragraf 17 og dermed det prinsipale i konstitusjonens maktfordeling.»

Vi skal ikke her komme inn på det forhold at Hambros hensikt overhodet ikke var å utstyre Arbeiderpartiregjeringen med en u-konstitusjonell lovgivningsmakt fra utlandet for år fremover. Hensikten med Hambros aksjon var jo ikke dette. Stortinget hadde kort før vedtatt å oppta forhandlinger med tyskerne og presidenten gikk, som det fremgår av hans ord ved avslutningen av møtet, ut fra at Stortinget ville tre sammen igjen om kort tid. Han sa nemlig:

«Dette møte er hevet, og Stortingets forhandlinger er utsatt inntil nærmere kunngjøring og innkallelse, som forhåpentlig vil kunne skje i løpet av de aller første dager.»

Han nevnte som vi ser overhodet ikke den «fullmakt» som senere har vært gjort til grunnlag for så mange onde gjerninger. Og ingen annen husket på den heller før den geskjeftige og nidkjære professor Wilhelm Keilhau som i sin tid hadde overvært Stortingets møte på Elverum kom til å huske på Hambros forslag mens han satt borte i London og startet den grandiose svindel som man senere har forsøkt å bygge inn i norsk historie. Hedem skriver om dette i «Historieforfalskning og Rettsskandale», side 8:

«Professor Wilhelm Keilhau var blant de privilegerte som fikk følge regjeringen til England. Han var blitt oppmerksom på at fullmakten ikke var tatt inn i det nr. av NORSK LOVTIDEND som regjeringen lot utkomme på Tromsø, og også på at den ikke en gang var tilføyet dette nr. da det i august måned i korrektur ble utdelt til regjeringens embetsmenn i London. Han fant derfor på sin plass å gjøre Justisministeren oppmerksom på saken, og herr Wold tør derved være blitt klar over hvilken nytte fullmakten kunne få for regjeringen under dens eksistens og virke i London, ikke minst i forholdet til utenlandske makter. Herr Keilhau fikk derfor i oppdrag å komme med den nødvendige formulering. Uten å ha noe autentisk dokument å holde seg til utarbeidet han sammen med en departementsmann en gjengivelse, og i den form ble da Elverumsfullmakten kunngjort og lagt til grunn for regjeringsfunksjonen i London.»

Og er det dem som tror at prost Hedem her farer med løst snakk, så har vi fått en bekreftelse fra nu avdøde stortingsmann Carl P. Wright, som er enda mere avslørende og graverende for svindlens bakmenn enn det Hedem beretter. Og det fremgår blant annet av det Wright beretter, at Hambro var fullt klar over sammenhengen og at Nygaardsvold var så klar over svindlen at han gjorde store anstrengelser for å hindre at den ble kjent.

Wright forteller om affæren i et privatbrev som er i vår besiddelse, og som forøvrig i sin tid (14. oktober 1961) ble gjengitt i FOLK OG LAND. Vi frisker opp hans beretning om det som foregikk etter at Wright ble oppmerksom på at man

Norsk Rikskringkasting og 9. april 1940

Atter en gang har kalenderen vist 9. april, og vi kan konstatere at det er gått 28 år siden den største ulykkesdag i Norges historie.

Men ennå har ikke Norsk Rikskringkasting sendt ett eneste dokumentarisk program om denne forferdelige dag, slik den artet seg fra time til time. Ikke med ett eneste ord får vi høre om årsaken til katastrofen, nemlig regjeringen Nygaardsvolds vanvittige forsømmelse av Norges forsvare. Ikke med en stavelse får vi høre om Nygaardsvolds utskjelling av våre pliktoppfyllende norske offiserer, som ønsket å forsvare Norge. Heller ikke får vi høre om Nygaardsvolds feige flukt fra sitt ansvar da ulykken var et faktum, etc. etc.

Derimot er NRK utrettelig når det gjelder å drive ondsinnet nedrakking av Vidkun Quisling, tiltross for at Quisling med profetisk klarsyn forutsa at Nygaardsvold & Co. en dag ville styrte Norge ut i ulykke, da denne regjering av politiske tåper i enhver henseende var komplett udugelig, og at den derfor var en fare for det norske folk.

Quislings klarsyn og advarsler blir ikke nevnt med ett eneste ord. Det virker som om NRK har besluttet å undertrykke sannheten om 9. april 1940.

Hvorfor?

Har ikke det norske folk krav på fullstendig informasjon om den største ulykkesdag i Norges historie? Hvorfor skal den tåkelegges? Hvorfor skal den være tabu i NRK? Hvorfor er NRK så livende redd for at sannheten skal komme frem?

Slik er det all grunn til å spørre.

Frykter man kanskje for

opererte med en ikke-eksisterende fullmakt. Blant annet hadde kong Haakon henvist til «fullmakten» da han nektet å følge Stortingets oppfordring om å abdisere i forbindelse med riksrådsforhandlingene. Wright skriver:

«Sommeren 1940 forsto jeg av et svar Kongen ga Stortingets presidentskap i anledning et av de mange forslag i forbindelse med riksrådsforhandlingene, at Regjeringen umulig kunne ha det stenografiske referat av Stortingets forhandlinger på Elverum.

Jeg henvendte meg (Forts. side 7)

at et dokumentarisk TV-program om 9. april ikke vil interessere? At programposten simpelthen vil bli drepene kjedelig?

En slik frykt er absolutt ubegrunnet. 9. april er like spennende som en første-klasses kriminalroman. Den har alle kriminalromanens ingredienser, bortsett fra at ingen kriminalroman noen gang har skildret slike ufattelige tåper som de norske regjeringsmedlemmer anno 1940. I tilfelle må det ha dreiet seg om en interiørskildring fra et tullebokkhus. Hvis noen i denne forbindelse skulle falle for fristelsen til å studere virkelig rendyrket politisk idioti, slik det ble praktisert av en fremragende ekspert på området, da anbefales herved til granskning utenriksminister Kohts reaksjoner på faresignalene dagen før tyskerne rykket inn i Oslo.

Her dreier det seg nemlig om intet mindre enn en fantastisk verdensrekord i bransjen. Den måtte selvfølgelig settes av en norsk politiker. Selvsagt. Annet var vel ikke å vente. Men alt dette blir omhyggelig fortiet i Norsk Rikskringkasting. Det kan derfor ikke være tvil om at ledelsen i NRK er livende redd for at sannheten om 9. april skal bli kjent. Den har forsåvidt god grunn til det.

Hvordan vil det gå hvis norsk ungdom av idag fikk vite den fulle sannhet om fedrenes misgjerninger? Vil den f. eks. godta at de menn som bidrog til å styrte Norge i ulykken den 9. april 1940, senere ble tildelt landets høyeste embeder som belønning for sin udugelighet? Dette er meget interessante spørsmål som det kan bli anledning til å drøfte senere.

Men en ting er ihvertfall sikkert: NRK vil motsette seg med alle midler at det blir sendt et sannferdig, dokumentarisk TV-program om 9. april 1940. Det er all grunn til å tro at ledelsen i NRK simpelthen er livende redd for at sannheten om denne dag skal bli kjent i hele sin bredde. Det kan ikke lenger herske tvil om det.

Derimot ønsker Forbundet for Sosial Oppreisning at sannheten skal komme frem.

Hvem representerer da løgnen i denne forbindelse?

Kan noen være i tvil om svaret?

Vennlig hilsen

FRONTKJEMPER

FOLK OG LAND

UAVHENGIG POLITISK PUBLIKASJON

Redaktører:

ODD MELSOM, ansvarlig

ALEXANDER LANGE

Den tause ekspert

Professor Andenæs er en nidkjær og utrettelig forsvare av det politiske oppgjør som paradoksalt nok har fått navnet «rettsoppgjøret». Årsaken til at dette navn er blitt stående, er formodentlig trangen hos dets fedre til å pynte uretten med rettens kappe for dermed å berolige egen samvittighet og fremtidig kritikk. Som sagt: Andenæs forsvarer landssvikoppgjøret i tykt og tynt som om han selv skulle ha klekket det ut. Hvilket han bevislig ikke har.

Han har til og med, blant annet i Juristforeningen, gått så vidt at han gav oppgjøret attest for å ha foregått i betryggende og rettslige former. Dette foranlediget Paul J. Ring til å stille professoren noen spørsmål i et åpent brev i FOLK OG LAND på bakgrunn av en beretning om hvorledes betryggelsen og rettsligheten hadde vært når det gjaldt hans sak. Professoren ble tilstillet vedkommende nummer av FOLK OG LAND, men har ikke funnet noen grunn til å svare.

Nå er det naturligvis ikke så lett å svare på noe som så fullstendig slår bena unnav den rettslige betryggelsen han ustanselig tillegger landssvikoppgjøret. Men rent bortsett fra det, så later det til å være vanlig taktikk hos disse garantistene for den politiske forfølgelse som satte inn i 1945 å tie hårdnakket til alle ubehagelige spørsmål, å tie til all kritikk, å ikke innlate seg på noen virkelig drøftelse av tingene, å slynge ut påstander som en ikke skal ha lov til å diskutere.

Vel, det ligger kanskje over den juridiske sakkyndighets verdighet å nedlate seg til å svare slike norske dreyfuser som etter tyve års forløp fremdeles krever sin rett og æresoppreisning. For det er naturligvis bagateller for en mann som er kommet så høyt på strå under sitt forsvaret av det som skjedde med de politisk forfulgte.

Og det er såvisst ikke første gang professor Andenæs unnlater å svare på offentlig fremlagte spørsmål om disse ting. Til og med fra hold som han burde kunne nedlate seg til å bæere med litt juridisk visdom ut fra sin ekspertise.

I årets siste måned ifjor stillet for eksempel advokat Synnøve Stray Fischer ham et spørsmål i et leserinnlegg i AFTENPOSTEN. Advokaten var selv i aktiv hjemme-frontvirksomhet under okkupasjonen, så det skulle ikke behøve å kaste pletter på patriotene Andenæs' blanke skjold å drøfte saken med henne.

Det hun slo fast var at på bakgrunn av virksomhet som forsvarer under landssvikoppgjøret og som sosialkurator i landssvikleire «mener jeg å kjenne rettsoppgjøret til bunns både sett utenfra og innenfra, og det har alltid vært min urokkelige mening at rettsoppgjøret fra ende til annen kun var et politisk oppgjør.» Og etter å ha slått dette fast sier hun til det juridiske Andenæs-lys: «Jeg tør henstille til Dem, professor Andenæs, som vårt lands største strafferettsekspert å klarlegge denne dunkle side av rettsoppgjøret som forårsaket så stor bitterhet hos tusener av våre landsmenn.»

Men vår største strafferettsekspert tiet som alltid, for er han ikke en slags juridisk sfinx?

Og han kommer vel dessverre til også i fremtiden å tie og vike unnav overalt hvor han ikke kan slippe fra det med påstander man ikke har lov til å trekke i tvil hvor løsaktige de enn er blitt med tiden. I dagens num-

Dødsfall

En gammel venn av vårt blad og av Forbundet, murer Nils H. Andresen, Oslo, er avgått ved døden, 87 år gammel. Andresen var et kjent navn innen sin bransje gjennom årene og har forestått en rekke store byggearbeider, blant annet Rådhuset i Oslo. Hans interesse for det historiske opplysningsarbeide Forbundet og avisen driver var stor og han var aktiv og hjelpsom helt opp i en høy alder. Hans mange venner og meningsfeller vil motta budskapet om hans bortgang med vemod.

*

Overlege Leif Melsom, Oslo, er avgått ved døden, 75 år gammel. Han var spesialist i psykiatri og arbeidet opp gjennom årene ved en lang rekke psykiatriske sykehus, som reservelege på Sanderud, Eg, Ullevål VI avd., som direktør og overlege på Dale og som overlege på Oslo Hospital. Under okkupasjonen fungerte han også som kontorsjef i Helse-direktoratet. Etter 1945 drev han i mange år privatpraksis som psykiater og etter nådd pensjonsalder vikarierte han ved en rekke psykiatriske sykehus, bl. a. Faret og Lier.

Overlege Melsom var en særdeles samvittighetsfull og ansvarsbevisst lege som nød stor tillit hos alle han kom i berøring med. Han var alltid elskverdig og hjelpsom og etterlater seg bare venner.

mer leverer en av våre lesere professoren nytt stoff å tygge på når det gjelder landssvikoppgjørets betryggende og rettslige former. Tyggingen kommer vel som sagt til å foregå på lønnkamret og vil neppe løse på hans tungebånd offentlig. Vi får imidlertid håpe at opplysningene iallfall kan uro hans samvittighet. For det har han ærlig fortjent.

Det finnes forøvrig mange andenæser i dette land. Han er ikke alene om taktikken, som vi nevnte foran, men det gjør jo egentlig ikke saken bedre. At AFTENPOSTEN og aviser av den typen nekter sannheten plass er vel ikke så overraskende, men man har lov til å stille visse krav til landets «største strafferettsekspert».

Og vi skal ikke nekte ham eller andre plass til å redigere for sine synspunkter slik AFTENPOSTEN gjør når sannheten er for ubekvem. Jevnfør artiklen om «Elverumsfullmakten».

Vår ungdom

Vi leser daglig om ungdomsproblemene i vår tid. Fra alle kanter av verden hører vi om en ungdom som er i drift, i retning av noe som de selv og vi eldre ikke forstår. At vi eldre ikke forstår dem, er vel noe som ikke er særegent, men aldri opplever vi større skille mellom slektleddene enn i vår tid. Og årsakene er forklarlige. Ungdommen er av sinn og legning åpen for inntrykk og sterkere intuitivt innfølelse enn eldre. Kropp og sanser presser på. Og en verden med alle tenkelige reale og irreale påvirkninger trykker på via alle massemedienes mest ytterliggende virkemidler. Og bak denne høyrøstede overflatekulturs massevirkninger i surrealistiske, absurde og nonfigurative bilder står en verden spekket med raketter, atombomber og komputere med mål som ikke noen fraser om frihet og demokrati kan dekke over. Vi vet at hatet stiger, nøden vokser — eksplosjonen nærmer seg. Og våre politiske ledere står og virrer med hodet. Ungdommen ser og forstår dette. Men den mangler det klarsyn som er nødvendig for å artikulere sine meninger. Den har sikkert, som vi hadde det, trangen til høyverdige mål, men for mange truer en fortiet angstnevrose i sinnet og tvinger dem til protester som fortoner seg som opprørske. Ungdommens gjengdannelser er et speilbilde av masse-menneskets sterke organisasjonsformer, hvor den utenforstående blir hånet og sett på som avviker. Meget av råttenheten og bestikkeligheten i det små og store, i politikk og forretningsliv former ungdommens adferd. «Ungdommen kunne da ha det så godt», sier de eldre, «Hvor måtte ikke vi slite! Idag får de det rett opp i hendene.»

Vel talt! Men ungdommen har alltid brøytet seg veg. Den tar nok mot en håndrekning, men de forbeholder seg retten til å reagere på et samfunn som de selv engang skal overta. Vi gir dem muligheter via et velferdsamfunn, men vi gir dem også så store passivposter at vi har intet å være stolte av. Og de oppgaver som venter vår tids ungdom, vil bli av slike dimensjoner at bare de færreste av oss kan øyne dem selv i vage konturer. Ungdommen skal overta etter en generasjon som har formet den i ødeleggende hat, med ideer som ikke passer til en verden hvor eksplosjonen banker på våre villadører, etter en generasjon som står

på spranget ut i verdensrommet uten å ha beskikket sitt eget hus, ja sogar har oppdratt ungdommen til ny hat og splittelse som en djevelsk arv til neste generasjon.

Den fornuft og det klarsyn og den godvilje som løsningen av disse allerede idag så nære problemer krever av oss eldre, finner ungdommen ingensteds i de ledende sirkler av samfunnene. Men kravet om løsning står for døren. Ungdommen må overta et passivabo hvor krig øyensynlig står som løsende faktor, og med aktivaposter belempret med slike feilkalkulasjoner at det er tvilsomt om framtidens ungdom klarer å løse dem.

Ungdommen anser alt dette, men den reagerer på en uferdig måte, og vi eldre gidder ikke å ransake oss selv i vårt forhold overfor den. Men ungdommen er et speilbilde av de eldres egne forvirrede tenkemåter. De eldre har i sin egen selvopptatthet og egoisme sagt neste generasjon farvel, og den seiler uten tradisjon, uten tro og uten ærbødighet overfor farne slekter som et styrlaust skip på et ukjent hav.

Sigm. Esgem.

Verden vil gi Hitler hånden

Under ovenstående overskrift gjenga Stavanger Aftenblad 14. desember 1965 følgende melding:

New York (NTB-Reuter): Sir Winston Churchill trodde så sent som i mars 1939 at det ville være mulig å komme til en forståelse med Hitler-Tyskland, fremgår det av en artikkel skrevet av Churchill og offentliggjort av Columbia-universitetet.

— Vi har idag fremdeles et valg. Hånden strekkes ennå ut over Nordsjøen og Atlanterhavet og over den jernbelagte grensen til den franske republikk. Verden vil ønske velkommen og hjelpe en ekte fredens og fordragelighetens Hitler, heter det blant annet i artikkelen, som var siste kapittel i et korrekturavtrykk av Churchills bok «Skritt for skritt». Boken ble utgitt i juni 1939, men dette siste kapitlet som hadde tittelen «Vil Hitler gjøre Napoleons feil?», var utelatt fra boken.

Det er den tidligere redaktøren av magasinet Time og Life, Daniel Longwell, som har overlatt Columbiauniversitetet en samling av Churchills artikler fra den annen verdenskrig.

FOR UNGDOMMEN

Red.: Hallvard M. Paasche

Men nye slekter fødest der korp og daude gol
og nye heimar reiser seg av gruset,
og borni spring på tun att og tindrar i sol
og nye bjørker syng sin song kring buset.

«Studentdemokrati».

For noen tid tilbake vedtok Studentersamfundet en resolusjon der det ble gitt uttrykk for solidaritet med de vest-tyske studenters kamp mot «Universitetsbyråkrati og statsmakt.» Et avsnitt i resolusjonen, hvor det het at studentene forpliktet seg til å «videreføre denne kamp i vårt eget samfund, for studentmakt og et demokratisk universitet, mot de politiske makthavere som i dag er Kiesingers og springers allierte», ble vedtatt med 462 mot 297 stemmer. Denne resolusjon ble fremsatt av representanter for radikalerne...

En lignende resolusjon ble vedtatt av Studentersamfundet i Trondheim, som støttet fullt ut de tyske studenters kamp mot «Et autoritært universitets- og samfundssystem». Likeledes «Kravet om demokrati og frihet».

Studentene i Trondheim fordømte videre på det skarpeste statsmaktenes voldsbruk mot studentene i Vest-Berlin og i Forbundsrepublikken, og tok avstand fra «Springerpressens hets mot de antiautoritære studentene». Springer-konsernet ble videre holdt medansvarlig for attentatet mot Røde Rudi. Resolusjonen ble vedtatt med 270 mot 233 stemmer.

Det er betenkelig at så mange av studentene i Norge følger i de venstreradikales fotspor i Tyskland. Studentmakt har blitt et slagord som øyensynlig har vakt gjenklang i mange studenters ører, men hvor ville det føre hen, hvis representanter for de enkelte fakulteter skule få så stor innflydelse på universitetenes administrasjon som det skrives om idag? Det ville uten tvil medføre kaos og rot uten like. Studentene er nå en gang ikke noe annet enn mennesker de også. Når de selv ikke er istand til å holde orden innen sine egne rekker, burde de ikke blande seg bort i andres saker. Studentene bør konsentrere seg om å bli ferdig med studiene innen den fastsatte tidsramme, og ikke skrike så høyt om demokrati og innflydelse.

Ekskluderes.

Frankfurt (AP) — Det vest-tyske posttjeneste mannsforbundet har kunngjort at det vil ekskludere alle medlemmer som står tilsluttet det høyre-orienterte nasjonaldemokratiske parti, dersom de ikke melder seg ut av partiet.

Atter en gang viser det høyt proklamerte demokrati seg fra en ytterst uheldig side, denne gang i Tyskland.

En av grunnpillarene i demokratiet er full organisasjonsfrihet, som i dette tilfelle blir fullstendig neglisjert. «Demokrati» har blitt en floskel makthaverne benytter når det tjener deres egne interesser, ellers tar de ingen smålige hensyn.

Syng!

I hine dager, da Nasjonal Samling var i sin spede begynnelse, var det to unge gutter, sønner av kommandanten på en av våre festninger, som spurte far om lov til å melde seg inn i bevegelsen. Han spurte om de sang meget i bevegelsen, og da de svarte ja, fikk de lov å melde seg inn.

Jeg tror det er temmelig tynt med sangen nå i de unge rekker som skal ta opp de gamle tradisjoner. Det er ingen ting som binder som sang.

Det er vel og bra det som skrives i Folk og Lands ungdomsavdeling, det er alvorlige saker. Men enn om man mintes kommandanten og tok sangen opp i ungdomsmøtene, gjerne i de «voksne» møtene også.

Her nevnes som eksempel en sang av ingen mindre enn den alvorlige, nesten dystre dikter Henrik Ibsen: Vi vandrer med freidig mot.

Tenk over dette.

Hilsen en ungdom på 80 år.

Bj. Krag Brynildsen

Til redaksjonen.

Deres svar til M. S. i nr. 7, må jeg få lov å gi min fulle og hele tilslutning.

Uten vanskelighet får nærsagt hvem som helst komme inn i landet og får arbeide og hus. Og det aller verste: Etter 5 års opphold får visst de fleste statsborgerskap. Det er jo en stor lettsindighet, for ikke å si uhyrlighet.

Under dagens forhold håper jeg inderlig at innreise-restriksjonene blir betydelig strammet inn. For å unngå problemene i fremtiden, burde helst alle farvede avvises. Før vi vet ordet av det, kan Norge være overbefolket.

Det er gledelig at vi har fått Ungdomsspaltene i avisen, den leses med stor interesse.

J. F.

Norge for nordmenn.

Når man tar den senere tids utvikling i betraktning, er det i høyeste grad berettiget å stille følgende spørsmål: Er Norge et land for nordmenn, eller er det for negre, sydeuropeere eller andre fremmede elementer? I hovedstaden kryr det av unordiske individer, og jeg tar forhåpentlig ikke mye feil når jeg sammenligner dagens Oslo med habsburgernes Wien. Der var det også en gang et virvar av folkeslag takket være myndighetenes enorme slapphet og likegyldighet i rasespørsmål. Det samme kan man dessverre si om de norske myndigheter. Her synes man til og med «synd» på disse for oss tolt fremmede folkeslag.

I hele taget er det beklagelig at afrikanere og andre orientallere kan få statsborgerskap i Norge. De er ikke nordmenn og kommer heller aldri til å bli det. De hører ikke hjemme blant oss germanere og har overhodet ingen rett til å snylte på det norske samfunn, det samfunn som vi har bygget opp gjennom årtusener. Men prøv å gjøre myndighetene oppmerksom på den stadig økende fare. Da blir man med en gang utskjelt for å være «nazist», «fascist» eller «rasefanatiker».

Nei, trofeller, vi må nok selv utrette det som skal til for å verne om vår norske, germanske fedrearv. Det norske folk har sovet lenge nok, og det er sannelig på tide å spille nasjonalismens fanfarer og på den måten en gang for alle vekke det opp fra velstandssøvnen på matfatet.

A. T.

Gullkorn.

..Usselt er det folk som ikke glad setter allting inn for sin ære.
Friedrich Schiller.

MED EN SOVJETSOLDAT I VERDENSKRIGEN

For FOLK OG LAND av armenieren Jerwand Dshanian

Til Romania

Den 1. desember 1943 bega skipet seg med oss krigsfanger i lasterommet og med tyskerne på dekket til den rumenske by Constanza på den annen side av Svartehavet. Farvel, farvel du vårt flernasjonale sovjetiske land! Dermed hadde vi begitt oss til den annen side av Svartehavet, som lå utenfor sovjetisk territorialgrense. Vi var ikke lenger hjemme, vi befant oss i utlandet og gikk en uviss skjebne imøte. Alle var levende redde under hele overfarten. For det gikk rykter om at sovjetiske bombefly tidligere hadde senket flere skip som hadde forlatt svartehavshavnene med krigsfanger fra Sovjet. Men så snart vi øynet byen Constanza følte vi oss med en gang lettere tilsinns.

Det viste seg at også tyskerne hadde satt i virksomhet både ubåter og jagerfly som fulgte skipet under hele turen slik at vi alle kunne nå trygt frem til målet, det vil si til utlandet, nærmere bestemt Romania.

Romanias grense støtte opp til Sovjet både sjøverts og til lands. Tyskerne måttet ha ganske sterke og effektive militære baser her, for det lot til at trafikken gikk trygt og temmelig normalt over Svartehavet. Man visste at tyskerne hadde besatt Romania allerede før de gikk til angrep på Sovjet; okkupasjonen av Romania foregikk først i oktober 1940, da tyske tropper rykket inn.

Romania bugnet av frukt og mais, og det er også rikt på olje. Under vår gjennommarsj gjennom Romania, opplevde vi å se flere store oljekilder ved Ploesti.

Gjennom donaulandene

Straks etter vår ankomst ble alle vi krigsfanger overført til jernbanegodsvogner

VÅRT HÅP

og så- når mennesket intet tror
og intet vet,
og uten håp for evighet,
hver falsk profet er gjennomskuet,
det ser sin egen livsrett truet,
det reiser seg til kamp mot nuet,
revoltens fane vil bli heist
hvor splidens flagg til nå har
kneist,
blir stammen atter sammensveist,
og solens Gud og stammens blod
får hedersplass på stammens jord.

Sigm. Esgem.

som sto ferdig til å ta imot oss. Stuet inn i jernbanevognene som ble forsvarlig lukket gikk så ferden videre gjennom donaulandene Romania, Ungarn og Østerrike, mens den strenge europeiske vinteren hersket utenfor. Vi var altså nå kommet inn i Europa, hvor tyskerne rådde fullstendig.

Like ved grensen mellom Romania og Ungarn ble toget stanset på et ensomt sted, hvor vi fikk utlevert en liter suppe hver. Denne kraftforsyning fra den tyske Wehrmachts side ga oss litt krefter. For vi var skrubbsultne da vi ikke hadde fått noe å spise siden vi forlot Sebastopols havn. Vi følte oss avkreftede og var på en måte takknemlige for dette magre måltid hvis hensikt kort og godt var å holde oss i live. Men verre var det med tørsten, eftersom vi på hele reisen ikke fikk noe vann. Rent tilfeldigvis fikk vi en sjanse til å få i oss noe vann, når toget stoppet opp ved en stasjon og vi fikk beveget en tysk vaktpost til å hente noe vann til oss. Men han kunne da bare ta med noen kasseroller, hvis han da var villig til det og toget idetheletatt stoppet så lenge. Men lå vannet for langt borte var han gjerne uvillig. Han kunne da ikke hente vann i det hele tatt for innen han kom tilbake kunne toget sette seg i bevegelse.

Men forholdene ble bedre da vi krysset den rumensk-ungarske grense og kom frem til den ungarske hovedstad Budapest.

I Budapest fikk vi for første gang smake europeisk brød. Av de ungarske myndigheter fikk hver person ett brød og en pølse til tre dagers reiseproviant.

Også her hadde en god del av byens befolkning samlet seg ved jernbanestasjonens gjerde. De var nysgjerrige og fulgte nøye med alt som ble foretatt med oss krigsfanger. Men enkelte av stasjonsbetjeningen påså at ingen av de sivile skulle smette innenfor stasjonsområdet, mens vår fangetransport oppholdt seg der. Og de ble stående der for å betrakte oss i taushet inntil toget så smått satte seg i bevegelse. Med ett tok et musikkorps til å spille den kjente rapsodi av Lizst i samme øyeblikk som vårt tog begynte å bevege seg. Men vi fanger kunne ikke se selve orkestret. Det måtte

(Forts. side 6)

Sven Larsson:

Slik er det i det sørlige og omstridte Afrika

Noen inntrykk fra en reise til Sør-Afrika, Rhodesia, Zambia, Mosambique, Swaziland og Basutoland.

Zulukvinne med barn.

Så er en midt inne i et nytt bråk omkring Sør-Afrika og Rhodesia og den ene ignorant etter den annen uttaler seg skråsikkert om disse fjerne land som praktisk talt ingen av dem kjenner. Vi gjør det heller ikke for den saks skyld, men så er det også rent prinsipielt vi uttaler oss. Vi tror ikke på dette at menneskene er like. Vi tror at det store skille mellom menneskene stort sett går etter raselinjer. Og vi tror at det Gud, eller om man heller vil naturen, har adskilt, det bør mennesker la være ifred. Derfor holder vi også på apartheidpolitikken, selv om det nok kan være en viss tvil om hvor rigorøst den bør praktiseres.

Men, som sagt, diskusjonen omkring hendelser og forhold i den sørlige del av Afrika pågår stadig, og få av deltagerne vet noe om de land de skriver og snakker om.

For vår egen del har vi iallfall gjort et forsøk på å skaffe frem faktiske opplysninger og har fått en svensk venn av vårt blad, Sven Larsson, som nylig er vendt hjem etter en omfattende reise i det sørlige Afrika, til å fortelle **FOLK OG LANDS** lesere om sine inntrykk.

Her er hans artikkel:

Jeg foretrakk å benytte den billigste reisemåte, med et flyselskap som ikke var tilsattet IATA, nemlig TREK-Air fra Luxemburg til Johannesburg. Pris 2.600 svenske kroner, tur og retur og inkludert hotellrum, og mat under et night-stop i Barcelona. På tilbakeveien var det tilsvarende stopp på Malta. Fra Barcelona gikk ferden direkte til Luanda i Angola for noen timers teknisk stopp og så videre til Johannesburg. TREK-Air er noe langsommere enn andre selskaper som kjører med jetmaskiner, men minst 1.300 svenske kroner billigere.

Vel fremme i Johannesburg går tollklaringen hurtig og man føler seg hjertelig velkommen til dette herlige landet — hvis man har ærlige hensikter og ikke som Sara Lidman med flere svenske sosialdemokrater og kommunister bare er kommet for å angripe Sør-Afrika. Jeg kom som turist for å se landet og eftersom jeg er nasjonalt innstillet føler jeg samhørighet med det hvite folk og landets regjering. Jeg vil her gi noen faktiske inntrykk jeg fikk under min rundreise i såvel Sør-Afrika som nærliggende land.

Ved ankomsten til Johan-

nesburg leiet jeg en bil, en Ford Anglia, og begav meg østover på hovedveien mot Nelspruit. Området nærmest Johannesburg var sletteland, men store slagg-hauger fra gullgrubene fantes overalt. Etter 2-3 timers kjøring med fortsatt sletteland, fikk jeg øye på vakert dekorerte småhus, hvor bantuer bodde. Det er en spesiell stamme med sans for skjønnhet. De var også fargerikt kledd med hundretals ringer rundt ankene og ting som lignet bilslanger om hals og mave.

Nærmere Nelspruit begynte landskapet å bli mere kupert og klippefylt med frodige vekster innimellom. Her begynte også de typiske runde «negerhyttene» å komme tilsyne, laget av gress og tørket leire. Naturen fortsatte slik til grensen mot Mosambique, som ble passert uten vanskeligheter. Landet er som kjent en portugisisk besiddelse og også der følte jeg meg hjemme. Som nasjonalist er det med sorg jeg må slå fast at svensk uhjelp går til svarte kommunistiske gangstere som forsøker med vold å styrte den hvite regjering der. Jeg kan bevitne at landet er velskjøttet, svære oppdyrkede områder med store gårder hvor farvede kan få arbeide. Jeg besøkte storbyen Porenco Marques, en moderne by med brede gater og en brusende trafikk, bygget opp under hvit ledelse. Uten portugiserne ville det bare ha vært noen gresshytter der.

(Forts. side 6)

Wilhelm Hals:

Nye momenter for professor Andenæs

Om de betryggende og rettslige former ved «rettsoppgjøret» av 1945.

Andenæs svarte ikke på det åpne brev. Kan disse opplysninger hjelpe ham?

Herr Paul J. Rings artikkel i nr. 6 hvori han anmoder professor Andenæs om å forklare de rettslige og betryggende former ved «Rettsoppgjøret», var ord i rette tid.

Professoren vil neppe besvare spørsmålene, for hva skal den arme mann svare? Skulle dette allikevel skje, gir jeg ham nedenfor noen ytterligere momenter:

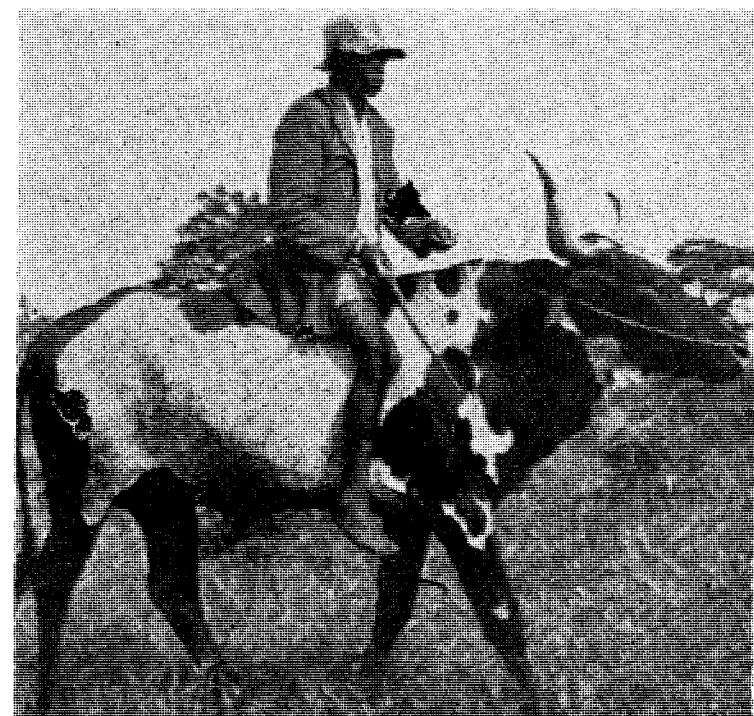
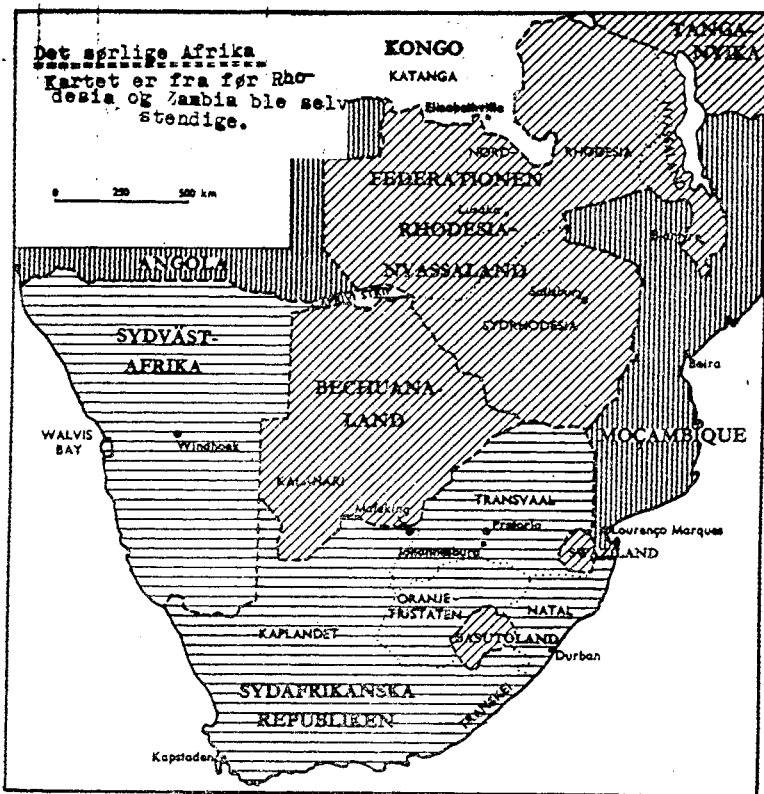
1. En gårdbruker i en av Namdalsbygdene var dømt til å betale kr. 8.000,— for sine «synder», som bestod i at han på en fremragende måte som ordfører hadde ivaretatt vedk. kommunes interesser. Han nektet bestemt å betale, hvorefter en

«minnelig» auksjon ble satt i gang. Fra politimesteren i Namsos fikk han nemlig forespørsel, om han kunne tenke seg til å betale kr. 5.000,— hvilket politimesteren i tilfelle ville anbefale. Fremdeles nektet han, hvorefter offentlig auksjon ble tillyst, men selvsagt ville ingen innlate seg på en så skummel forretning, og ingen kjøper møtte.

Etter en tid ble annengangs auksjon tillyst, men med samme resultat. Ny henvendelse om han var villig til å betale kr. 3.000,—, hvorved saken skulle være ordnet. Vedk. nektet fremdeles å betale, hvorefter tredje gangs auksjon ble tillyst, og da kjøper «Utplyndringsdirektoratet» eiendommen, for så vidt jeg erindrer kr. 20 000,—. Dette var en brøkdel av den virkelige verdi. Den gamle og virkelige eier av gården ble uten protest sittende, tiltross for at auksjonsskjøte ble utstedt til staten.

Men så kommer løsningen: En vakker dag møter Politimesteren, som bor ca. 5 mil unna, personlig opp på gården med et nytt forslag. Hvis han vil betale kr. 1.000,—, skulle han få eiendommen tilbake. Da staten nu hadde skjøte på gården, var han bl. a. avskåret fra å drive i skogen og erklærte derfor uten å erkjenne at han var skyldig staten (ved Utplyndringsdirektoratet)

(Forts. side 8)

En bantunger tilkos.

Det sørlige og omstridte Afrika

(Forts. fra side 5.)

Fra Laurence Marques gikk ferden mot Swaziland (et såkalt fritt land). Her var veiene i dårligste laget, hullete grusveier. De fleste folk bodde i gresshytter og hadde knapt klær på kroppen. Industri fantes ikke og befolkningen levde som for flere tusen år siden, malte sitt mel utenfor hyttene osv.

Efter en hel dags kjøring på disse dårlige veiene nådde jeg grensen mot Sør-Afrika og provinsen Zululand. Der dyrkes mye frukt og sukkerrør. Om kvelden tok jeg inn på et luksushotell med luftkondisjonering, radio og bad for bare tre rand. For ytterligere en rand fikk jeg en overdådig middag bestående av syv-åtte forskjellige retter. Utrolig billig. En rand er ca. 10 norske kroner. Ellers kan en ta inn på enklere hoteller for ned til en eller enogenhalf rand.

Efter ytterligere en dags kjøring nådde jeg Det indiske hav og senere den vakre storbyen Durban, som hadde en stor indisk befolkning som levde godt. De fleste var kjøpmenn med egne hus og biler. Det var også en stor svart befolkning. Den bodde i såkalte Bantu Townships, i bra hus som myndighetene hadde bygget til dem. Der betalte de en utrolig lav leie, bare noen rand i måneden. Reiseutgiftene var også redusert til ca. 1/3 av hva en hvit måtte betale. Mange svarte hadde egne biler og egne foretagender. Det fantes til og med millionærer blant dem. Ellers er det en kjennsgjerning at de aller fleste fargede har en betydelig lavere intelligenskvosient enn hvite og ingen innsatsvilje eller energi. De må derfor nøye seg med enklere arbeid og naturligvis da lavere lønn.

Men en farget i Sør-Afrika som har forutsetninger for det kan studere eller opparbeide sitt eget foretagende og på det vis høyne sin standard. De fargede i Sør-Afrika har den høyeste levestandard i hele Afrika, og mange fargede forsøker derfor illegalt å ta seg inn i Sør-Afrika fra de såkalte frie land, Zambia m. fl.

I Sør-Afrika er det ingen undertrykkelse eller noe diktatur som sosialistene påstår. Men det blir holdt øye med kommunister og andre røde, både svarte og hvite, og kriminelle typer straffes hårdt. For biltyveri er det f. eks. 2—3 års fengsel eller hårdt straffearbeid, for mord dødsstraff, for overtredelse av raselovene (intime forbindelser mellom

folk av forskjellig rase) 6 måneders fengsel og prylesttraff. Korporlig refselse i skolene er også alminnelig, men så har da heller ikke Sør-Afrika noe virkelig ungdomsproblem blant den hvite befolkning. Apartheidpolitikken praktiseres slik at hvite og fargede bor adskilt og er likeledes adskilt på tog, busser, restauranter, kinoer, teatre osv., en ordning som de aller fleste både hvite og fargede er fornøyet med.

Sør-Afrika er et viktig immigrasjonsland og mengder av europeere utvandrer dit og får det godt. Levestandarden for de hvite er betydelig høyere enn f. eks. i Sverige. Lønningene ligger på omtrent samme nivå, men skattene er utrolig lave. Det er i det hele et lykkelig land med lykkelige mennesker befridd fra den røde pest, fullstendig religionsfrihet og folk kan reise ut og inn av landet som de ønsker.

Efter Durban tok jeg den vakre veien langs kysten via East London og Port Elizabeth til Cape Town, en pen by ved havet. Herfra tok jeg the Nationalroad mot Johannesburg, først over en fjellkjede og fulgte siden et nesten ørkenaktig landskap, 70—100 mil med bare rake asfaltveier, som innbød til de høye hastigheter. Heten var ubeskrivelig. Ved Blomfontein tok jeg av mot Lesoto (en såkalt fri stat) med svært primitiv befolkning. Vesterlandske klær var et særsyn. I beste fall hadde de et ullteppe svøpt om seg. Veiene var utrolig dårlige og det fantes nesten ikke biler.

Fra Lesoto gikk ferden via Johannesburg, Pretoria, Pietersburg. Herfra kjørte jeg gjennom et uvanlig vakkert fjell-landskap med en egenartet farget befolkning. Snart var jeg fremme ved Belt Bridge, grensen til Rhodesia. Tollformalitene gikk raskt unna og så var jeg inne i dette vidunderlige landet som blir ledet av Mr. Smith, en mann jeg beundrer. Jeg tok veien mot Bulawayo, hvor det er bra asfaltveier, her er det riktig skogfullt. Bulawayo selv er en moderne middelstor by med brede gater. Jeg studerte varehusene og fant til min glede at de var like velfylte som i Europa. Boikotten er altså temmelig virkningsløs, noe som burde gjøre Mr. Wilson betenkt. Bensinrasjonering var visse- ligg innført, men turister fikk kjøpe ubegrenset og befolkningen forøvrig ble som regel tildelt det de hadde bruk for.

Fra Bulawayo gikk fer-

den mot Victoria Falls ved Wankie nasjonalpark, hvor jeg fikk anledning til å studere storvilt som elefanter, giraffer, store bøfler, antiloper, aper etc. fra bilvinduet, i deres rette element: friheten. Efter besøket i parken var det 3—4 timers kjøring til Victoria Falls, som måtte sees når man var der i trakten.

Jeg tenkte å ta en titt på Zambia også. Det ble lang venting i tunnelen. De fargede tollbetjenter var nærmest uforskammete og oppholdt meg i 3 timer med tåpelige spørsmål og en masse papirvrøvl. Ingen ting fungerte som det skulle og alt var kaos i dette landet med den svarte diktator. Den såkalte føreren var fremstilt på skilter overalt, bare iført en slags dyrehud.

I Zambia var alt svært dyrt, og lite varer var det, det meste innført fra Kina. Men det var et vakkert og interessant land å reise gjennom. På luksushotellet satt fargete og rapet og spyttet på gulvet, heiser og lys fungerte ikke, nøkler passet ikke i dørene. Å hvilket kaos! Den store almenhet levde i den største fattigdom og elendighet. Den nye overklasse var de proletarer som hadde skreket høyest under det hvite styre samt noen hvite fra den såkalte u-hjelp. De fleste av disse var fra Øst-Europa og Russland, men noen også fra Sverige og England med den rette politiske rødfargen.

Efter å ha vært i Zambia etpar dager lengtet jeg tilbake til Rhodesia og tok veien via Lusaka mot Salisbury, den gikk gjennom delvis berglendt landskap. Heten var uutholdelig i disse trakter. Omsider nådde jeg grensen til Rhodesia og jeg følte meg som hjemme igjen. Efter noen dagers kjøring nådde jeg Salisbury, en moderne, vakker storby, hvor det hersket ro og orden og alt fungerte perfekt.

Fra Salisbury gikk veien mot Umtali ved grensen til Mosambique. Byen lå i en svært vakker fjelltrakt. Fra Umtali kjørte jeg på mindre trafikkerte veier mot Fort Victoria. I disse trakter bodde mest farget befolkning. Fra Fort Victoria gikk ferden mot Belt Bridge og Sør-Afrika. Straks jeg hadde krysset grensen tok jeg av østover mot Krüger National Park og kjørte i skønne omgivelser. Jeg så på nevnte park, som er like stor som hele Bohuslän, og det var mange muligheter til å studere Afrikas rike dyreverden.

Fra Krüger Park tok jeg veien mot White River og

besøkte Svenska Aliansmissionens misjonsstasjon der ute og ble vennlig mottatt og vist rundt. Jeg traff til og med fire vakre jenter fra Sverige som gjorde tjeneste som sykesøstre der.

Fra White River kjørte jeg mot Johannesburg via en liten by som heter Hendrina, hvor jeg besøkte en brevvenn med familie. Han var ansatt i en liten bank og jeg tror knapt hans svenske kolleger kan tenke seg en slik levestandard. Familien bodde i en nybygd seksrums villa med svømmingpool, hadde to biler og mange mannlige og kvinnelige tjenestefolk.

Fra Hendrina tok jeg veien direkte til Johannesburg, hvor jeg forlot bilen og tok inn på hotell noen dager innen jeg reiste tilbake til Sverige. Jeg besøkte Svenska Kyrkan der og traff endel svenske, både fast bosatte og utsendinger fra svenske industribedrifter og misjonærer. De hadde et helt annet syn på Sør-Afrika enn AFTONBLADET EXPRESSEN etc. Sør-Afrika kjøpte en del svenske produkter trass i den vanvittige boikottpolitikken sosialistene fører mot landet. Firma navn som Volvo, SKF, ASEA, Atlas Corpo m. fl. hadde tross dette et godt navn dernede. Men, som svenskene sa, hadde ikke det røde Sverige boikottet Sør-Afrika ville salget vært mangedobbelt. (På samme vis er det med Spania, Portugal, Rhodesia, Hellas, USA og andre land som sosialistene hetser mot. Det er noe å tenke på når vi har over 125.000 arbeidsløse i Sverige).

Presten i Svenska Kyrkan der nede var elskverdig nok til å be meg hjem til middag. Han hadde tidligere tjenestegjort ved den svenske FN-bataljon i Kongo, og kunne fortelle for eksempel om hvorledes de hvite ble jaget ut av sine egne hus, måtte kjøre for livet til nærmeste flyplass, ta det første og beste fly og overlate alt de eiet til den svarte mobben. De som ikke kom seg med noe fly ble utsatt for den groveste mishandling og tilslutt skutt. Det er vel dette svenske venstreradikalere synes er etterfølgelsesverdig over alt i Afrika og den rette form for demokrati og frihet.

Dette var noen synspunkter og fakta fra en reise i november og desember 1967.

Sven Larsson

Arkitekt

HUSTAD

Bærumsveien 5 — Ø. Ullern
Telefon 55 61 29 — Oslo

Sovjetsoldat -

(Forts. fra side 4)

ha tatt plass på et skjult sted. Kanskje inne i den store folkemengden som sto kloss inntil gjerdet, for sammen med dem å gi oss en hilsen gjennom deres store komponist. Både de sivile og vi krigsfanger vinket med hånden inntil alt forsvant i horisonten til tonene av den hendøende rapsodi. Det vi oppfattet av de ungarske folkemelodier satt igjen i våre ører og ga oss en liten trøst i vår uvisshet og gjorde oss glade for livet som dog var i behold, tross alle vanskeligheter.

HYBEL!

Ung gudbrandsdøl søker hybel, helst fra 1. sept., men kan eventuelt ta den tidligere. Interesserte kan vende seg til Folk og Land, eller til undertekna.

Stud. polit. Ø. Hovdkinn,
Nordahl Bruns gt. 22
Oslo 1.

Tannlege

MARTIN KJELDAAS

Hansteensgt. 2

Tlf. 44 75 54

KRISTNE VENNER

Har du lyst til å treffe gamle venner i et åpent miljø? — Kristne Venner møtes den første fredag hver måned i Colletsgate 43. Etter en tale er det bevertning og anledning til selskapeleg samvær. Møtetid kl. 19.30.

Månadsbladet FRIHUG

Upolitisk og romsynt organ for sunn og nasjonal kultur, med artiklar om helse- og samfundsspørsmål, spanende fylgjetonger, dikt m.m. Fritt ordskifte om dei mest ulike emne: — Årspris kr. 25,—. Postgiro for bladpengar 80 821. Provenr. mot kr. 2,50 i frim.

Utgjevar: Erling Seim,
Kinn

ANNELIESE PAROW TANNINNSETNING

Trondheim
Gisle Johnsonsgt. 5 - v/Lademoen kirke - Voldsminde

Det gull og de Gaulle

(Forts. fra side 1.)

Melteig, har i sine mange artikler i «FOLK OG LAND» behandlet temaet til bunns. Og nå er problemene hyperaktuelle og vanskene tårner seg opp for de to vestmakter USA og «Lille-Britannia», som begge er kommet i faresonen på grunn av at økonomien er ute av balanse og gjelden vokser dem over hodet. Avisenes spalter har nu et halvt års tid vært fylt med jeremiader og referater av kvaksalvergeneralforsamlings barnslige forsøk på å behandle symptomene istedenfor sykdommen.

Interessant er det å lese «Morgenpostens» leder og især en svarartikkel tirsdag 2. april i år med den oppsiktsvekkende tittelen: «Gullkrisen og mangelsykdom.» Artiklen vurderer og analyserer gullmyntfoten som den uhyggelige kreftsvulst den er og alltid har vært, hva virkelige finansfolk villig har innrømmet.

Forfatteren går rett på sak og hans konklusjon er som følger: Gullet må abdisere fra den tronen hvor det nå utfolder et farlig tyranni. Det interessante er at striden om gullmyntfoten nå står mellom Wall Street og president de Gaulle og hans håndgangne mann Pompidou, som tidligere var chef for Rothschilds bank i Paris. Denne jettekamp om gullet bringer uvikårlig tankene tilbake til et tidligere forsøk på å avskaffe gullet som verdimåler og i dets sted sette inn den menneskelige arbeidskraft og innsats. Statsminister Chamberlain drev vinteren 1939-40 forhandlinger om å avblåse krigen både med opposisjonen under ledelse av Admiral Canaris og Oster og tillike med det tyske utenriksdepartementet. Denne episoden i striden mellom England og Tyskland er kjent under navnet «the phoney War», den forunderlige krig. Den er omtalt i krigshistorikerens og militæreksperter B. H. Lidell Harts arbeider (i magasinet «John Bull» 8/4 1950) likeledes av oberstlt. J. Scott i en tale 11. aug. 1947 (referert i bladet «Tomorrow» nr. 6) Citat: «Under hele skinnkrigen 1939-40 ble det ført vidløftige forhandlinger mellom det britiske utenriksdepartementets sjef (Halifax) og det tyske utenriksdepartementet (Ribbentrop), hvorunder vi tilbød oss å avslutte våpenskiftet hvis Tyskland ville gå med på å vende tilbake til gullstandarden.» Under denne forunderlige krig tørket man klær på Siegfriedlinjens

piggtrådgjerde, mens krigen om gullet foregikk på den indre front via diplomatiske kanaler. Tyskland måtte avvise det britiske tilbud og så ble det dans om gullkalven etterpå, etter udyret Franklin Roosevelts uttrykkelige ordre. Dans macabre i egentlig forstand. Chamberlain ville nok ha unngått denne løsning som kostet hans «Imperium» gull og grønne skoger, slik at det nu bare er Lille-Britannia igjen av fordums herlighet. Hertil kommer at Chamberlains private interesser i Tyskland måtte veie tungt i retning av fred med Hitler. Faktum er at Chamberlain var medeier, sammen med det amerikanske Consern du Pont, det gigantiske sprengstoffirma i USA, i de store tyske rustnings- og sprengstoffabrikker D. A. G. med datterselskapet «Rheinisch-Westfälische Sprengstoffabrik A/G. Chamberlains firma var Nobels sprengstoff — og kjemiske fabrikker i England.

Finansen i USA og Storbritannia hadde investert så store kapitaler i republikken Tyskland at den kjente britiske finansmann Johsias Stamp sa i 1929: «Amerika er i stor utstrekning blitt eier av Tyskland».

Det blir på sett og vis et paradoks at Amerika i 1942—45 bombet sønder og sammen sin egen eiendom i Tyskland, men så forferdelig var gullets sataniske og hypnotiske makt over sinnene i vest. Statsminister Baldwin sa i 1937: «England har mistet sin makt. Det er interesser som ikke vi er herre over som sitter på toppen.» Nå er de vestlige finansmenn og politikere kommet dit hen hvor Tyskland befant seg i de onde tredveårene og gullstandarden blir delvis oppgitt til president de Gaulle's Rothschildske forbitrelse og glødende protester.

Denne feide er jo en kamp mellom brødre — Rathenaus 300 anonyme diktorer i denne verden, så det er vanskelig å spå om utfallet. Men gullkrisen er i hvertfall et faktum og vi kan med rette citere professor A. J. P. Taylor mens vi med C. J. Hambro «Keep our memory green» når han sier: «Det er fortiden menneskene ser når de prøver å se inn i fremtiden.» Uran — isotopen 235 er her gull verdt når vi tenker på Hiroshimas helvete.

Gullkrisen og dens mulige følger er pressen så overfullt av at vi får overlato problemene til tidens guder. Her blir det bare å la en

«Elverumsfullmakten»

(Forts. fra side 2)

straks til revisjonssjefen i Stortinget og fikk opplyst at samtlige stenogramblokker ikke var blitt skrevet av. Jeg fikk de øyeblikkelig skrevet av og tok flere avskrifter av referatene. — — — En av avskriftene fikk jeg sendt over til Regjeringen i London. Da jeg selv kom dit i mars måned 1942 skrev jeg et lengere brev til Hambro og fortalte dette. Han svarte meg at han kjente til det, men beklaget seg sterkt over at hans gjentatte anmodninger til statsminister Nygaardsvold om å få sendt referatet over til seg, ikke var imøtekommet, og bad meg om å få tak i det. Jeg henvendte meg da til Nygaardsvold og bad om å få referatet utlevert. Dette nektet han til å begynne med, men måtte på mitt spørsmål om han virkelig ville nekte meg å få se det jeg hadde fått sendt over til Regjeringen, imøtekomme min anmodning på betingelse av at jeg ikke viste det til noen. Jeg fikk straks tatt et fotostatokopi av referatet og sendt det til Hambro. **Hambro er forresten fullt klar over at hans fremsatte forslag til en fullmakt aldri er blitt votert over.**

Wright beretter ellers at den justisminister, som i første rekke må bære ansvaret for de ulovelige provisoriske anordninger var blitt gjort oppmerksom på forholdet. Så når han frem-

gammel svensk biskop ved navn Thomas, som døde 1442 komme til orde. Han var bisp i Strängnes og for såvidt en kollega av den «Herrens tjener» biskop Hellander, avsatt i Strängnes 500 år senere etter Thomas' død.

Her er diktet om gullet: *Frihet er det bästa ting som sökes kan all världen omkring, Den frihet kann väl bära, Vill Du vara Deg själva bult, Du älske frihet mer än guld, Ty frihet fölger ära.*

Ikke for ingenting har Jesus talt om gullets forbanelse. Derfor har også bergprekenen et sterkt og advarende ord om ikke å samle seg skatter på jorden hvor rust og møll fortærer. På den andre siden er det en viss sannhet i at det ikke er gull alt som glitrer. Men først måtte det ødes millioner av liv i den globale krig.

Hans Egede-Nissen

deles, og nu som høyesterettsjustitiarius opererer med «fulmakten», må det vel sies å være et stivt stykke. Wright beretter:

«I London hadde jeg en dag en samtale med daværende justisminister, nu høyesterettsjustitiarius, Terje Wold, og jeg påpekte det helt feilaktige i at Regjeringen i sine provisoriske anordninger henviste til Elverumsfullmakten og den og den paragraf i Grunnloven. Jeg sa ham at Elverumsfullmakten aldri var blitt votert over og følgelig hverken var vedtatt eller forkastet. Han stusset svært over mine opplysninger, og trakk riktigheten i tvil. Det kunne han selvfølgelig gjerne gjøre. Men hva jeg aldri har forstått (Men det har vi! Vår bemerkning) er at han ikke straks sendte et referat av mine uttalelser til stortingspresidenten (Hambro) som da oppholdt seg i Amerika. Da hadde kanskje denne sak på et tidlig tidspunkt blitt oppklart.»

Som vi har sett foran ble Terje Wold av Keilhau gjort kjent med denne geniale ide om å utnytte en påstått fullmakt og satte Keilhau i sving med å lage istand en passende tekst.

Om dette beretter ellers Wright:

«Det Regjeringen hadde holdt seg til i London var et referat av ordlyden til det fremsatte forslag om Elverumsfullmakten som professor Wilhelm Keilhau hadde fått utarbeidet etter hukommelsen. Han overvar nemlig stortingsmøtet på Elverum. — — referatet inneholdt intet om hvorvidt forslaget var vedtatt eller forkastet.»

En får vel si at det er ganske utrolig at etter disse avsløringer og etter det oppstyr Wright, laget omkring «fulmakten» i London allerede i 1942, så har en fortsatt til denne dag å anvende svindelfullmakten som en historisk kjennsgjerning. Den Nygaardsvold, som i 1942 ikke ville at noen skulle få se det virkelige referat

fra stortingsmøtet på Elverum, han unnså seg ikke for i sin beretning om regjeringens virksomhet, trykt av Stortinget i 1947, å gjengi «Elverumsfullmakten» og erklære at den ble enstemmig vedtatt av Stortinget i møte på Elverum 9. april 1940!

I henhold til den fullmakt, som eksilregjeringen altså var klar over aldri var blitt vedtatt laget den forordninger om endringer i straffeloven og lot en rekke landsmenn dømme til døden. Mens man plyndret en lang rekke andre.

I henhold til denne «fullmakten» nektet kong Haakon å etterkomme ønsket fra flertallet av stortingets representanter om å abdisere.

Og som vi nevnte i innledningen: Terje Wold, som siden han nu har vært høyesterettsjustitiarius i så mange år burde ha tilegnet seg stor sans for lov og rett, opererer fremdeles med «Elverumsfullmakten» Keilhau og han klekket ut.

At AFTENPOSTEN påny unnlater å gi sine lesere riktige informasjon og nekte spalteplass for den historiske sannhet om «Elverumsfullmakten» vil vel neppe overraske noen.

Mere overraskende synes vi det er at det offisielle Norge i «Norway and the Second World War» fremdeles i 1966 som et motinlegg mot en bok av en britisk forfatter, som det har beskyldt for å drive historieforfalskning, våger å oppvarte med denne svindelfullmakten.

Og det så meget mere som det i Universitetsforlagets offisielt pregede bok «Grunnloven vår», utgave for selvstudium, 1960 på side 99 i en fotnote om Elverumsfullmakten står anført klart og tydelig:

«Beslutningen var ikke gjenstand for formell votering og beslutningen er ikke undertegnet av Stortingets President og Sekretær.»

Den var som kjent heller ikke gjenstand for noen «uformell» votering, så hvorledes det da kan tales om en «beslutning» er gåtefullt.

Men jeg har nøyen prøvet meg selv og overveiet min stilling, og jeg kan ikke utnevne Quisling, som jeg vet ingen tillit har hverken i vårt folk som helhet, eller i dets representasjon, Stortinget, til statsminister. Hvis derfor Regjeringen skulle bestemme seg for å gå med på de tyske krav — og jeg forstår fullt ut de grunner som taler for det i betraktning av den overhengende fare det er, fordi så mange unge nord-

* Beslutningen var ikke gjenstand for formell votering, og beslutningen er ikke undertegnet av Stortingets President og Sekretær.
** Referert av statsråd Nils Hjeltnes.

Bekreftelsen i den halvoffisielle opplysningsbok «Grunnloven vår».

Nye momenter

(Forts. fra side 5.)

beløpet, at han under tvang skulle betale dette, dog med forbehold om at alle omkostninger ved tilbakeføringen var ham uvedkommende. Vedtatt!

Det må en professor Andenæs til for å kalle sådant for betryggende og rettslige former.

2. Da jeg i november 1950 ble løslatt etter å tilbragt 2 år og syv måneder på henholdsvis Falstad, Hustad, Vollan og Ilebu konsentrasjonsleirer mottok jeg fra Erstatningskontoret i Trondheim meddelelse om at den meg idømte erstatning måtte innbetales, evt. avdragsvis. Dette foranlediget sådant svar:

«Jeg har mottatt Deres skrivelse av 9. novbr. og senere påkrav av 19. s. m. Til saken skal bemerkes: Under det pøbelvelde som myndighetene i 1945 satte igang ble jeg som titusener av hederlige mennesker bestjålet og frarøvet mine eiendeler. Min bil ble uten videre tatt i bruk. Bensinbeholdning på tank og fat, og alt av verkøyt og andre løse gjenstander i bilen ble ranet. En stor brodert pute, som tilfeldigvis lå i bilen, og som var en kjær erindring fra min avdøde hustru, beror også idag hos en av de kjeltringer som var engasjert. Bilen ble i over 4 mdr. benyttet ulovlig, og skal om lørdagskveldene hyppig være sett utenfor forsamlingslokaler, hvor der var «fest». Den ble omsider i defekt tilstand brakt tilbake til garasjen. Det fremgikk tydelig, at det var griser som hadde benyttet den. Når min advokat like overfor Justisdepartementet fremsetter krav om erstatning blir han henvist til de personer i Namsos, som hadde bemektiget seg bilen, da disse var ansvarlige. Når han så senere henvender seg til departementet for å få opplyst hvem disse personer var, får han fra dep. det svar at departementet er det rette forum. På dette tidspunkt oppholdt jeg meg i Falstad konsentrasjonsleir, hvorfra jeg var avskåret fra å følge saken. I samme konsentrasjonsleir ble jeg bestjålet for medbragt sølvøyt og andre gjenstander. Jeg ble videre berøvet diettkost og medisiner, som var meg medsendt fra Namdal Sykehus, og led i lang tid sterkt herunder, idet jeg som de øvrige fanger for å kunne opprettholde livet de første dager ble tvunget til å spise råttent, salt sild og råttne poteter. Det ble nektet meg å undersøke om der i grisematen kunne finnes bedre diettkost.

Jeg ser her bort fra den terror, som under ledelse av en sadistisk serber ble fangene tildelt.

Stilling og hjem er jeg berøvet, men er det så at samfunnet mener å ha noe ytterligere krav på meg, så kan jeg bare henvise til mitt sterkt reduserte innbo, og ber trafikken fortsatt. Ved realisasjon av

Kongespeilet.

I hofforganet VG klipper vi:

«—Tenk at min søte hushjelp skal bli dronning! Det er Madame de Guibert i Sør-Frankrike som sier dette i et intervju med den franske journalisten Alain Ayache, gjengitt blant annet i «Svensk Damtidning». Og «hushjelpen» hun snakker om er selvsagt Sonja Haraldsen —»

Om den stigende kultur beretter samme blad:

«Kronprins Harald og Sonja Haraldsen, denne gang sammen med prinsesse Astrid fru Ferner og disponent Johan Martin Ferner, har tilsagt sitt nærvær ved Det Norske Teatrets «Spelemann på taket» tirsdag kveld. Kronprinsen, som tidligere er blitt bebreidet for sin angivelig manglende teaterinteresse, går nå åpenbart inn for å ta igjen det forsømte. Tirsdagens teater-

besøk blir tredje på under to uker for ham og Sonja — tidligere har de sett «Fruen fra havet» og vært til stede ved det franske gjestespeilet på Nationaltheatret.»

Danske om NATO.

I en anmeldelse i Politiken av Johanne Åmlids bok «Ut av kurs» skriver professor Jørgen Dich bl. a.: «Det er uten tvil bare en mann som har bestemt Norges NATO-tilslutning: Halvard Lange. En annen mann i Langes stilling hadde muligens valgt nordisk nøytralitetsforbund og dermed hele Nordens politikk.»

Høyreorganet

AFTENPOSTEN, som alltid har svalet som et politisk siv i opportunistens vind, har nu begynt å assosiere seg med de opprørske venstreradikale studenter som slipper vold og uro løs over en hel skrekkslagen

verden. Det skjer f. eks. i en lang artikkel fredag 30. april i aftennummeret, hvor det redegjøres for all denne uro rundt omkring, hvorefter det gode høyreblad fromt tilføyer: «Om vi kan vente oss noe tilsvarende her hjemme skal bli spennende å se!» La oss håpe at det hele ikke blir like spennende for bladet som i 1940.

Ustanselig må en undre seg

over den manglende norske konsekvens. Vi har vært inne på at man hylder den norske underjordiske kamp mot okkupantene i alleslags skrifter, mens man sterkt fordømmer de arabere som følger eksempelet i de områder Israel har okkupert av deres land. Nu ser vi at en innsender i bladet VARDEN forundrer seg over noe lignende når det gjelder den norske reaksjon på amerikanernes bombing av Vietnam. I innlegget heter det: «Når USA nå bomber krigsviktige mål i Vietnam og derved ikke kan undgå å drepe nokre hundre sivile, då brøler ein heil del saman med kommunistkoret i fintfølt protest.

Men når Nord-Vietnam inntil nå har drive og brent ned i hundrevis av landsbyar i Sør-Vietnam og drepe innbuarane der på dei mest bestialske måtar, då har dette hylekoret ingenting å merke til det. Det er jo sine egne landsmenn og til deira beste, sjølv om dei ikkje forstår det?

Då dei alliera i slutten av forrige verdenskrig ved stadige bombetokter over Hamburg, Dresden og Berlin brendte ihel og begrov livande i ruinene i ti tusentals av sivile, då jubla det norske folk.

Om dette skreiv det verdenskjente USA-magasinet «TIME» i januar 1967: «The saturation bombings of Hamburg, Dresden and Berlin were primarily designed to kill and demoralize civilians» — D. e.: Dei umettelege bombetoktene over Hamburg, Dresden og Berlin var først og fremst utførte for å drepe og demoralisere sivilfolket.

Då dette stod på då bad dei i våre kyrkjer og bedehus om Guds rike signing over dei alliertes heltemodige kamp mot dei barbariske tyskerane. Det norske flyvåpen var med på dette, så godt dei kunne og Nordal Grieg var med i eit fly som

forsvann på ein slik tur, så han rakk diverre ikkje å skrive noko helte-dikt om innsatsen der. Og det var jo trist nok.

A. M. H.»

Forbausende

er det å se at MORGENBLADET i befipelsen over oppslutningen om den britiske høyremann og «rasehater» Enoch Powell kommer i skade for å trykke også «nazisten» Colin Jordan til sitt demokratiske bryst. Det bringer en stor artikkel 27. april om at «Ytterste høyre vil profitere på Powell» og bringer i den forbindelse bilder av to slike «ytterste høyre»-folk, nemlig Colin Jordan, lederen for det britiske nasjonalsosialistiske part og av Sir Oswald Mosley, den kjente leder for de britiske fascister. Og eftersom MORGENBLADET selv her hjemme henregnes til det ytterste høyre, så er jo denne presentasjon interessant. Og det hjelper vel knapt at man under omtalen av Colin Jordan forsøker å pynte på sakene ved å underslå nasjonalsosialismen hans og betegner ham som «leder for «den nasjonale, sosialistiske bevegelse»». Jordan selv kaller seg nemlig nasjonalsosialist uten noe slags komma og hans partimerke er hakekorset. Vi er altså redd for at MORGENBLADET er kommet i like slett selskap sett fra demokratisk synspunkt som FOLK OG LAND sies å være kommet fordi vi er mot NATO og for et fedrelandenes Europa, siden SF og Gustavsen ut fra andre synspunkter også er mot NATO.

eventuelt pant skal jeg etter evne bidra til mest mulig publisitet og personlig bivåne høytideligheten. Jeg mener nemlig her å finne en anledning til å få øynene åpnet, i allfall lokalt, på alle de «gode nordmenn», som ved en ensrettet presses hjelp er holdt i uvitenhet om norsk rettstilstand etter 1945. Tilslutt vil jeg ha utalt at jeg tross mine 65 år nårsomhelst er beredt til å avsone deres uberettigede krav i en av deres eksisterende konsentrasjonsleirer. En sådan ordning mener jeg også vil tjene sin hensikt.»

Namsos, 6/12 1951
Wilhelm Hals

Den 17/12 mottok jeg sådant svar:

«Deres brev av 6 ds. er oversendt politimesteren i Namdal til underretning, da de beskyldninger De fremsetter i brevet er av en såvidt alvorlig art, at det etter min mening bør gjøres til gjennstand for nærmere undersøkelser. Det får imidlertid bli politiets sak, da det intet har med Erstatningsdirektoratet å gjøre. Når det gjelder Deres ansvar overfor Erstatningsdirektoratet, stort kr. 700,—, så vil det bli nødvendig å holde utleggsforretning, såfremt ikke ansvaret blir dekket til evnt. sikring av Erstatningsdirektoratets krav. Jeg har idag gjennom Namsmannen i Grong begjært utleggsforretning holdt.»

Erstatningsdirektoratet, avdeling Trøndelag, Møre og Romsdal.

G. Stokbak

Under 23/1 1952 besvarte jeg det sistnevnte brev således:

Erstatningskontoret,
Herr G. Stokbak,
Trondheim.

«Jeg bekrefter etter et lengre fravær mottakelsen av Deres brev av 17/12 forr. år.

Når De peker på mine beskyldningers alvorlige art, så er det med tilfredshet at jeg notrer meg dette, så meget mere som mine påstander er faktiske. Jeg er meg mitt ansvar bevisst, og mitt vernet er kjent. Men i 1945 var det ytterst få «gode nordmenn» som fant de faktiske gjerningsutøvelser, som jeg peker på, så alvorlige som de idag ser dem. Vår største kapasitet på lovgivningens område, professor Skeie, uttalte i 1945 i offentlig skrift: «Aldri har lovløsheten vært større i vårt land.» La meg på bakgrunn av denne uttalelse fremholde som mitt personlige syn det ufattelige i, at der finnes norske jurister, som lar seg engasjere for trafikken.»

Fra politimesteren i Namsos og Namsmannen i Grong har jeg senere intet hørt. Heller ikke fra Erstatningsdirektoratet. Skuffelse! Jeg hadde gledet meg til fortsettelsen. Jeg håper tross alt, at professor Andenæs besvarer Herr Ring's artikkel, og at mine foran anførte momenter da vil være ham til noen nytte.

Spillum i Namdalen
16/4 1968
Wilhelm Hals

FOLK og LAND

Kierschowsgt. 5, Oslo 4
Telefon 37 76 96
Boks 3214 — Sagene

Ekspedisjonstid: Tirsdag til fredag fra kl. 10 til kl. 15. Mandag og lørdag holdes kontorene stengt.

Redaktør Melsom kan bare påregnes truffet efter forutgående avtale.

Abonnementspriser:

Kr. 40,— pr. år, kr. 20,— pr. halvår i Skandinavia. Utlandet kr. 25,— pr. halvår. I nøytralt omslag innenlands: Kr. 50,— pr. år, kr. 25,— pr. halvår.

Løssalg kr. 1,50

Bruk postgironr.: 16 450

Utgiver A/S Folk og Land
Viking Boktrykkeri